



Br: 01-040/25-7714

17. jul 2025.godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI Nacrt zakona o zaštiti zviždača

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana

Način sprovođenja javne rasprave: Ministarstvo pravde je dana 6. juna 2025. godine uputilo poziv za javnu raspravu građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o zaštiti zviždača. Javni poziv podrazumijeva dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave, odnosno do 26. juna 2025. godine.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Jelena Grdinić, generalna direktorica Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo,
- Jovana Mitrović, samostalna savjetnica u Direktoratu za krivično i građansko zakonodavstvo i
- Ljubo Pavićević, samostalni savjetnik u Direktoratu za krivično i građansko zakonodavstvo.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R. br.	Podnosilac primjedbe, predloga, sugestije	Primjedba, predlog, sugestija	Odgovor na primjedbu, predlog i sugestiju
1.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Proširiti krug, odnosno obuhvat lica koja se mogu smatrati zviždačima, imajući u vidu da se Nacrt oslanja na postojeći Zakon o sprečavanju korupcije, ali da status prava i krug zaštićenih lica nisu precizno prošireni, naročito u odnosu na Direktivu EU 2019/1937.</p> <p>Zviždači su, prema Direktivi, osobe koje prijavljuju ili javno objavljuju informacije o povredama prava stečenih u kontekstu svojih radnih aktivnosti. Ova definicija obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zaposlene u javnom ili privatnom sektoru (uključujući i državne službenike i javne funkcionere);	Predlog se prihvata.

		<ul style="list-style-type: none"> • Samozaposlene osobe i slobodne profesije; • Vlasnike udjela i/ili akcionare, kao i članove upravnih, upravljačkih ili nadzornih organa preduzeća; • Volontere i plaćene ili neplaćene pripravnike; • Osobe koje rade pod nadzorom i upravljanjem izvođača, podizvođača i dobavljača; • Osobe čiji radni odnos sa preduzećem ili organizacijom je već prestao; • Kandidate za zapošljavanje ili osobe koje nude usluge organizaciji (ako su informacije o povredi stečenih prava tokom procesa zapošljavanja ili drugih predugovornih pregovora). <p>Direktiva takođe štiti bliske osobe zviždača (kao što su kolege, pomagači ili rodbina) od indirektnih oblika odmazde, ako su i oni u radnom odnosu sa istim poslodavcem ili klijentom. Naravno, termine iz Direktive potrebno je usaglasiti u skladu sa našim zakonodavstvom.</p>	
2.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Potrebno je obrisati član 9 – Zabrana zloupotrebe prijavljivanja iz razloga što može omogućiti da se neosnovano gone zviždači, ali i zato što može biti korišten kao alat za zastrašivanje, naročito imajući u vidu kazne koje su propisane.</p> <p>Iako u potpunosti razumijemo namjeru zabrane zloupotrebe prijavljivanja, ovaj član može se koristiti kao osnov za pokretanje istraga protiv zviždača koji su imali opravdane razloge da vjeruju da su podaci koje prijavljuju u potpunosti tačni i dobru vjeru da prijave nepravilnosti. To može dovesti do zastrašivanja potencijalnih zviždača i povećanja rizika od odmazde. Podsjećamo na činjenicu da zabrana zloupotrebe prijavljivanja nije bila propisana ranijom verzijom Zakona o sprječavanju korupcije. Ako poslodavac ili nadležno tijelo tvrde da je prijava podnijeta s namjerom da se lažne informacije predstave kao istinite, a nema dovoljno jasnih dokaza o takvoj namjeri, zviždač može biti izložen disciplinskim mjerama, otkazu ili drugim oblicima odmazde, čak i ako je podnio prijavu u dobroj vjeri. Zviždači često odustaju od prijavljivanja zbog straha od mogućih posljedica. U slučaju da postoji percepcija da će</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U članu 9 stav 2 propisano je: "Smatra se da postoji zloupotreba podnošenja prijave zviždača ako je podnijeta prijava koja sadrži informacije o nepravilnostima za koje je podnosilac znao da nijesu istinite." Zloupotreba se odnosi samo na one slučajeve u kojima je zviždač znao da informacije koje prijavljuje nisu istinite. Na taj način se štite sva lica koja su imala opravdane razloge da vjeruju da su podaci koje prijavljuju tačni, dok se s druge strane sprečavaju očigledne zloupotrebe. Takođe, član 23 Direktive 1937/2019, između ostalog, propisuje da države osiguravaju da postoje učinkovite i proporcionalne sankcije za osobe koje namjerno podnesu lažne ili obmanjujuće prijave ili javna objelodanjivanja. Dakle, Zakonom se ne zbranjuje podnošenje potencijalno lažne prijave ukoliko je lice imalo opravdan razlog da vjeruje u istinitost informacija, ali se smatra zloupotrebom namjerno</p>

		svaka potencijalno netačna ili djelimično tačna informacija, bez obzira na namjeru, dovesti do sankcija, to može umanjiti spremnost za prijavljivanje nepravilnosti. Stoga, ovaj član u potpunosti treba brisati iz Nacrta zakona, naročito imajući u vidu da u samom tekstu Direktive EU 2019/1937 zloropotreba prijave nije posebno i detaljno razrađena kao pojam, već se oslanja na „prijave u dobroj vjeri“.	podnošenje neistinitih prijava, čime se sprečavaju zloropotrebe.
3.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>III Interno i eksterno prijavljivanje i javno objelodanjivanje informacija - Nacrt predviđa uspostavljanje funkcionalnog sistema (interni i eksterni kanali), ali nema dovoljno detalja o zaštiti anonimnosti pri prijavljivanju, kao ni minimalnim uslovima za interne kanale.</p> <p>Po Direktivi EU 2019/1937, interno prijavljivanje je ključan mehanizam zaštite zviždača i predstavlja prvi korak u postupku prijave nepravilnosti. Sa druge strane, Nacrt zakona, između ostalog, u članu 14 stav 1 predviđa određivanje nepristrasnog lica za prijem i postupanje po prijavi zviždača. Nije jasno ko, kako, na osnovu kojih kriterijuma, kada i u kojim rokovima određuje da li je neko lice podobno da bude lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača. Štaviše, ovako široko definisan pojam ostavlja mogućnost poslodavcu da za navodno nepristrasno lice odredi lice od povjerenja koje će sve prijave odbacivati kao neosnovane ili čak goniti zviždača zbog navodne zloropotrebe prijavljivanja. Stoga je potrebno osigurati mehanizme da nepristrasno lice i/ili organizaciona jedinica budu nezavisni i van sukoba interesa.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Nije moguće zakonom bliže propisati nezavisnost lica ili organizacione jedinice jer zakon daje opšti okvir i propisuje obaveze za poslodavce, u zavisnosti od toga o kojem se broju zaposlenih radi, dok se internim aktima poslodavca može detaljno razraditi ovo pitanje.</p>
4	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Izveštaji poslodavca i Agencije / Član 23 - Direktiva EU 2019/1937 obavezuje na javno izvještavanje i nadzor nad primjenom Direktive, dok je, sa druge strane, u Nacrt zakona unesena klauzula o izvještajima poslodavca i Agencije koja predviđa nedovoljno često i sadržajno izvještavanje o prijavama i zaštiti zviždača.</p> <p>Naime, Nacrt novog zakona ne precizira obavezu Agencije da objavljuje posebne, tematske izvještaje i detaljnu statistiku o prijavama i zaštiti zviždača, što je standard u EU direktivi. Time postoji rizik da javnost i dalje neće imati potpuni uvid u funkcionisanje ovog mehanizma. Nacrtom je predviđeno da Agencija podnosi nadležnom</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Savjetu Agencije se dostavljaju kvartalni izvještaji o radu Agencije za sprečavanje korupcije iz svih nadležnosti, pa i iz ove nadležnosti, koji se objavljuju i dostupni su na zvaničnoj internet stranici Agencije.</p>

		odboru godišnji izvještaj o postupcima po prijavama zviždača, što je nedovoljno. Statistika treba biti javno dostupna, ažurna i razvrstana po relevantnim kriterijumima, kako bi se omogućila nezavisna analiza i praćenje napretka u zaštiti zviždača. U tom smislu, treba razmotriti kvartalno ili čak mjesečno izvještavanje.	
5.	Agencija za sprečavanje korupcije	<p>U članu 3 stav 1 tačka 2, nakon riječi: „kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna“, dodati: „opasnost po život, zdravlje, bezbjednost ljudi i zaštitu životne sredine i kršenje ljudskih prava“.</p> <p>Neke nepravilnosti mogu biti već učinjene, u toku, odnosno će tek nastupiti, te postoji opasnost od preduzimanja takvih radnji zbog čega treba dopuniti navedenu tačku zakona. Preporuka 7 (2014) Savjeta Evrope navodi da svaka država članica ima pravo da definiše koje su informacije u javnom interesu, zbog čijeg otkrivanja će se pružiti zaštita uzbunjivaču, ali da nacionalni pravni okvir minimalno treba da obuhvati informacije o kršenju propisa i ljudskih prava, odnosno o opasnosti po javno zdravlje, bezbjednost i životnu sredinu. Imajući u vidu da je odredbom člana 9. Ustava CG propisano da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšta pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, te da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva, a da je Preporuka 7 (2014) Savjeta Evrope najvažniji instrument u oblasti zaštite zviždača, smatramo da bi materijalni opseg nepravilnosti, odnosno ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije trebalo proširiti. Napominjemo i da je prethodno zakonsko rješenje sadržavalo navedeno.</p>	Predlog se prihvata.
6.	Agencija za sprečavanje korupcije	<p>Briše se član 9 – Zabrana zloupotrebe prijavljivanja i tačka 1 stav 1 člana 36.</p> <p>Bez obzira što je navedena norma uvedena u naše zakonodavstvo još prošle godine, u cilju implementiranja Direktive (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2019. godine o zaštiti lica koja prijavljuju povrede prava Unije, smatramo da bi njen ostanak u novi zakon djelovao odvratno po zviždače koji se odluče da prijave nepravilnosti.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Kao u odgovoru na komentar br. 2.</p>

7.	Agencija za sprečavanje korupcije	<p>U članu 4 stav 2, nakon tačke 6 dodati novu tačku: lica koja su bila zaposlena ili očekuju da budu zaposlena.</p> <p>Smatramo da je potrebno precizirati, odnosno podvesti navedene kategorije pod zaposlene, jer je ova odredba takođe neprecizna. Ukoliko bi se pak navedene kategorije mogle podvesti pod tačku 6, nije jasno da li se misli na djelatnosti pravnog ili fizičkog lica poslodavca, u kojem slučaju izostaju svi državni organi koji nemaju status pravnih lica i slično.</p>	Predlog se prihvata.
8.	Agencija za sprečavanje korupcije	<p>U prelaznim i završnim odredbama potrebno je propisati rok od 90 dana za donošenje podzakonskog akta koji je predviđen članom 19 stav 3.</p>	Predlog se prihvata.
9.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>Cjelishodno je Zakonom o zaštiti zviždača propisati poseban član koji će se odnositi na cilj ili načela na kojima se zasniva zaštita zviždača.</p> <p>Imajući u vidu značaj ovog zakona, cjelishodno je propisati posebnim članom cilj ili osnovna načela na kojima se zasniva zaštita zviždača, poput načela efikasnosti zaštite, nepristrasnosti, jednakog postupanja.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Cilj i načela zakona su već jasno izraženi u samom normativnom okviru kroz predmet zakona, definisane obaveze i pravne posljedice.</p>
10.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>Naziv člana 3 treba izmijeniti tako da glasi „područje primjene zakona“.</p> <p>Nacrtom zakona o zaštiti zviždača u članu 3 predviđeno je da naziv tog člana glasi: „nepravilnosti i ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije“. Potpuno je nejasno zašto se član u nazivu, pored nepravilnosti, nazivom vezuje i za ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. Predlaže se da se naziv izmijeni na način da glasi „područje primjene zakona“, a iz razloga što se predmetom zakona definiše da su to sve nepravilnosti, a koje uključuju i situacije ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.</p>	Predlog se prihvata.
11.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 3 stav 1 tačku 2 izmijeniti tako da glasi „povreda propisa i etičkih pravila ako se ugrožava javni interes“.</p> <p>Nacrtom zakona o zaštiti zviždača u članu 3 stavu 1 tačka 2 glasi: „ugrožavanje javnog interesa koje</p>	Predlog se prihvata.

		upućuje na postojanje korupcije, a koje predstavlja povredu propisa i etičkih pravila, odnosno narušavanje integriteta ili mogućnost nastanka takve povrede, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.“ Predlaže se izmjena ovog stava tako da glasi: „povreda propisa i etičkih pravila ako se ugrožava javni interes“, što cijenimo preciznijom normom.	
12.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 4 stav 2 iza riječi „se“ dodati riječ „naročito“.</p> <p>Član 4 stav 2 glasi: „zaposlenim, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se.“. Predlaže se definisanje stava na način „zaposlenim, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se naročito.“ Rješenje se predlaže iz razloga što pravno treba ostaviti prostor i za sve potencijalne situacije u praksi, koje se mogu javiti u pogledu različitih modela angažovanja lica (o djelu, o konsultantskim uslugama), a u cilju izbjegavanja situacija da se postojećim normiranjem ne mogu podvesti pod predviđene slučajeve.</p>	Predlog se prihvata.
13.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 6 potrebno je kao značenje izraza definisati i „nepravilnosti“.</p> <p>Član 6 Nacrta zakona o zaštiti zviždača odnosi se na značenje izraza. Članom 1 Nacrta zakona o zaštiti zviždača je kao predmet zakona propisano da su to nepravilnosti zbog čega je cjelishodno da se i kod značenja izraza propiše šta je to „nepravilnost“. Ovo tim prije što se u značenju izraza definišu „informacije o nepravilnostima“.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Ni Direktiva 1937/2019 ne propisuje konkretne nepravilnosti, već oblasti u kojima se sve potencijalne povrede mogu desiti. Ovo je cjelishodno iz razloga jer bi se propisivanjem šta je to nepravilnost mogla potencijalno ograničiti primjena zakona na određene situacije koje nisu bile predviđene u trenutku donošenja zakona. Dakle, ne propisuje se precizno "nepravilnost" jer bi se tako mogla ograničiti zaštita, umanjiti efikasnost zakona. S tim u vezi, prepoznavanjem oblasti se daje širok funkcionalan okvir.</p>
14.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 7 potrebno je propisati poseban stav da se evidencija o prijavama zviždača i prijave čuvaju u trajnom obliku.</p> <p>Cjelishodno je u članu 7, koji se odnosi na prijavu, propisati da se evidencija o prijavama zviždača i prijave zviždača čuvaju u trajnom obliku, a shodno propisima iz domena čuvanja i arhiviranja dokumentacije.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Regulisano opštim zakonom.</p>
15.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 11 potrebno je propisati poseban stav da se podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu ne moraju štiti ako postoji pretežnji javni</p>	Predlog se ne prihvata.

		<p>interes. n</p> <p>Članom 11 (Zaštita podataka) stavom 2 propisano je da ukoliko prijava sadrži tajne podatke, podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu, podatke koji se odnose na tajnost zasjedanja sudskih vijeća, kao i tajne podatke u skladu sa pravilima krivičnog postupka, sa tim podacima postupaće se u skladu sa zakonima kojima se uređuje tajnost podataka, poslovna tajna u odgovarajućoj djelatnosti i krivični postupak. Predlaže se propisivanje novog stava, kojim će se definisati da izuzetno podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu ne moraju se štititi, ukoliko preovladava pretežniji javni interes.</p>	<p>Ovaj član usklađen je sa članom 3 Direktive 1937/2019. On ne ograničava zviždače da podnose prijave, već se odnosi samo na način postupanja sa podacima sa kojima se ima postupati u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.</p>
16.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 13 neophodno je propisati posebnim stavom obavezu poslodavca da donese poseban akt o prijavama nepravilnosti i da ga učini dostupnim svim zaposlenima.</p> <p>Cjelishodno je da se članom 13 propiše poseban stav, kojim će se propisati obaveza poslodavca da donese poseban akt o prijavama nepravilnosti zviždača, načinu prijave i pravima o njihovoj zaštiti. Poslodavac akt treba da učini dostupnim zaposlenima u cilju njihovog potpunog informisanja o prijavama nepravilnosti i pravima koje imaju.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>
17.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 17 potrebno je propisati poseban stav kojim će se definisati rok u kojem Agencija za sprečavanje korupcije odlučuje po prijavi nepravilnosti.</p> <p>Postojećim članom 17 Nacrta zakona o zaštiti zviždača nije definisan rok u kojem Agencija za sprečavanje korupcije odlučuje o prijavi nepravilnosti dostavljenoj od zviždača. Stoga je neophodno definisati posebnim stavom rok u kojem će Agencija za sprečavanje korupcije donijeti mišljenje po prijavi nepravilnosti zviždača, a kako bi se u praksi izbjeglo da Agencija mjesecima, ili čak i godinama, ne donese mišljenje u odnosu na prijavu nepravilnosti.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Agencija za sprečavanje korupcije u postupku provjere istinitosti iz navoda iz prijave u najvećem broju slučajeva traži izjašnjenja ili podatke od drugih institucija javnog i privatnog sektora, a takođe sprovodi i saslušanja lica za koje smatra da je saslušanje potrebno, te na osnovu cjelokupne prikupljene građe procjenjuje prvo da li postoje osnovi sumnje da je učinjeno neko krivično djelo, a zatim utvrđuje postojanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a koji postupci traju po nekoliko mjeseci, pa nije moguće propisati precizan rok za postupanje po prijavi.</p>
18.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>U članu 19 stav 1 umjesto riječi „ili“ potrebno je staviti riječ „i“.</p> <p>Postojećim članom 19 stav 1 propisano je sljedeće: „Agencija će, objavljivanjem na svojoj internet</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Agencija će, objavljivanjem na svojoj internet stranici učiniti dostupnim javnosti i besplatnim sve informacije</p>

		<p>stranici ili na drugi odgovarajući način, učiniti dostupnim javnosti i besplatnim sve informacije koje se odnose na dostupne postupke i pravna sredstva za zaštitu od nanošenja štete zviždaču.“ Predlaže se izmjena riječi „ili“ u „i“, a iz razloga kako bi se izbjegla mogućnost da se informacije o postupcima i pravnim sredstvima zaštite zviždača od nanošenja štete ne nađu na sajtu Agencije za sprječavanje konkurencije. Prednje posebno imajući u vidu da se u savremenom trenutku najveći broj informacija upravo pronalazi na internet stranicama.</p>	<p>koje se odnose na dostupne postupke i pravna sredstva za zaštitu od nanošenja štete zviždaču, a u slučaju potrebe, zbog posebnih okolnosti pojedinih postupaka, i na drugi odgovarajući način.</p>
19.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>Zakonom o zaštiti zviždača potrebno je propisati posebnim članom da je zabranjeno sprječavati prijavljivanje nepravilnosti.</p> <p>Nacrtom zakona o zaštiti zviždača posebnim članom (član 25) takstativno se navode brojne situacije o zabrani nanošenja štete zviždaču. Međutim, cijenimo opravdanim da se propiše poseban stav, kojim će se definisati i zabrana sprječavanja prijavljivanja nepravilnosti ili pokušaji da se onemoguću prijava nepravilnosti.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Propisivanje zabrane sprečavanja prijavljivanja nepravilnosti nije potrebno dodatno propisivati, jer je pravo na podnošenje prijave opšte zakonom garantovano pravo. Umjesto toga, zakon precizno propisuje situacije u kojima je zabranjeno preduzimati radnje koje bi zviždaču nanijele štetu što je i svrha zaštite predviđene Direktivom 1937/2019.</p>
20.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>Zakonom o zaštiti zviždača cjelishodno je propisati da su zviždači u postupcima sudske zaštite oslobođeni plaćanja sudskih taksi.</p> <p>Zbog efikasnije zaštite zviždača, a što može takođe biti jedan od stimulativnih komponenti za zaštitu zviždača, potrebno je jasno propisati da je zviždač oslobođen od plaćanja sudskih taksi u postupcima sudske zaštite u vezi sa prijavama nepravilnosti.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Nije predmet ovog zakona.</p>
21.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	<p>Nejasno je iz kog razloga bi se isključila primjena člana 4 stava 2 tačka 3 do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.</p> <p>U dijelu Prelaznih i završnih odredbi Nacrta zakona o zaštiti zviždača, u članu 40 (Odložena primjena pojedinih odredbi) navodi se da će se odredbe člana 4 stav 3 tačke 2 i 3 zakona primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Prije svega, ovdje će biti ukazano da u Nacrtu zakona o zaštiti zviždača član 4 ima samo stavove 1 i 2. Međutim, ukoliko se radi o tehničkoj omašci i član 40 se zapravo odnosi na tačke 2 i 3 stava 2 člana 4 Nacrta zakona o zaštiti zviždača, to ukazujemo da je potpuno nejasno zbog čega se primjena Zakona o zaštiti zviždača u odnosu na vlasnika</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>

		udjela, člana upravnog ili nadzornog organa privrednog društva (tačka 3) ne bi primenjivala do pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Stoga se predlaže brisanje tačke 3 u članu 40, koji se odnosi na odloženu primjenu pojedinih odredbi.	
22.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 3, stav 1, pod tačkom 1 su taksativno pobrojane povrede propisa pojedinačno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansijskih usluga, • proizvoda i tržišta, • sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. <p>Predlažemo da se formulacija izmijeni na sljedeći način: finansijske usluge, proizvode i tržište, te sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;</p> <p>Direktivom (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Savjeta, povreda je definisana na navedeni način. Smatramo da je EU zakonodavac imao intenciju da povredu referencira na finansijske usluge, finansijske proizvode i tržište, te sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Isto rješenje je implementirano i u hrvatskom Zakonu o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Takođe, stavom 4 istog člana predloženog Nacrta Zakona kao posebna povreda je navedena povreda propisa koja se odnosi na unutrašnje tržište u skladu sa članom 26 stav 2 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. Ukoliko bi ostala predložena formulacija, ostaje nejasno na koje se proizvode i na koja tržišta se nepravilnosti odnose, I daje široko značenje, što nije bila intencija Direktive EU 2019/1937.</p>	Predlog se prihvata.
23.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 4 je navedeno ko može biti zviždač, pa predlažemo da se definicija proširi na način da to može biti i lice koje nije u radnom odnosu. Predlažemo preuzimanje rješenja iz člana 4 Direktive (EU) 2019/1937 „Osobno područje primjene“, stavovi 2 i 3.</p> <p>Proširiti definiciju zviždača tako da to mogu biti i bivši zaposleni, kandidat za posao koji još nije</p>	Predlog se prihvata.

		<p>u radnom odnosu, kako je navedeno u članu 4 Direktive (EU) 2019/1937:</p> <p>2)Direktiva se primjenjuje i na prijavitelje i ako prijave ili javno razotkriju informacije o povredama stečene u okviru obavljanja poslova koje je u međuvremenu prestalo.</p> <p>3)Direktiva se primjenjuje i na prijavitelje čije obavljanje poslova tek treba početi, u slučajevima kada su stekli informacije o povredi tijekom postupka zapošljavanja ili tokom pregovora prije sklapanja ugovora.</p>	
24.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>Članom 7, koji se odnosi na načine prijave nepravilnosti, predlažemo da se preciznije i jasnije definiše podnošenje prijave putem telefona (uz snimanje i bez snimanja), kao što je to regulisano članom 18, stavovi 3 i 4 Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti Republike Hrvatske.</p> <p>U cilju uklanjanja nedoumica i preciziranja postupanja po prijavama zaprimljenim preko ovog kanala.</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Usmena prijava nepravilnosti može se podnijeti putem telefona, glasovne poruke ili ličnim obraćanjem ovlaštenom licu. O usmeno podnijetoj prijavi ovlašćeno lice dužno je sačiniti zapisnik, koji zviždač može potvrditi svojim potpisom. Usmena prijava se može snimiti uz izričitu saglasnost zviždača. Ako se prijava podnosi telefonom, poziv se može <i>snimiti isključivo uz prethodno obavještenje i saglasnost zviždača, što se konstatuje u zapisniku, i to na jedan od sljedećih načina:</i></p> <p><i>a)zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku ili</i> <i>b)potpunim i tačnim prepisom razgovora koji izrađuju lica koja su odgovorna za postupanje po prijavi.</i></p>
25.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 9 je definisana zabrana zloupotrebe prijavljivanja, ali je potrebno dopuniti i da je zloupotreba prijavljivanja i nepostupanje po podnijetoj prijavi.</p> <p>Dodati stav kojim se definiše da je zloupotreba i nepostupanje po podnijetoj prijavi ili nepostupanje na adekvatan način.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Članom 35 stav 1 propisan je širok spektar kaznenih odredbi za različite vrste propusta, odnosno nepostupanja po odredbama ovog zakona.</p>
26.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 10 – Zaštita povjerljivosti – nema jasno definisanog načina obavještanja zviždača i obaveze obavještanja o razlozima otkrivanja identiteta. Predlažemo da se član dopuni na način da se definiše obaveza obavještanja zviždača pisanim putem, kao i obavještanje o razlozima otkrivanja identiteta.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>

		Postizanje pravne sigurnosti i pravo zviždača na informisanost, osim ukoliko za to ne postoje zakonski propisane prepreke.	
27.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 13 je definisano: „Poslodavac je dužan da u postupku po prijavi iz člana 7 ovog zakona provjeri istinitost navoda o postojanju nepravilnosti i preduzme mjere iz okvira svoje nadležnosti radi sprečavanja nastanka nepravilnosti, u skladu sa zakonom.“</p> <p>Pretpostavljamo da je zakonodavac mislio „preduzme mjere iz okvira svoje nadležnosti radi sprečavanja nastanka nepravilnosti, odnosno u cilju otklanjanja nepravilnosti“.</p> <p>Terminološko usaglašavanje. Ukoliko je nepravilnost nastala, poslodavac ne može da preduzme mjere za sprečavanje, već samo za otklanjanje nepravilnosti.</p>	Predlog se prihvata.
28.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 14 koji se odnosi na određivanje lica za prijem prijavi nije navedeno kako se ta lica obučavaju.</p> <p>Predlažemo da se dodatnim stavom propiše da lica, odnosno organizaciona jedinica, moraju proći obuku o postupanju sa prijavama i zaštiti zviždača.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Stvar internih akata i procedura poslodavaca.</p>
29.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>Član 16 definiše mogućnost da se prigovor podnese Agenciji i rokove za podnošenje prijave i obavještanja o prijemu prijave, međutim ne definiše rok za postupanje Agencije po podnijetoj prijavi.</p> <p>Dodati stav koji definiše rok za postupanje po prijavi podnijetoj Agenciji, odnosno ukoliko je podzakonskim aktom uređeno postupanje Agencije po prijavi zviždača, dopuniti član na način da se referencira na odgovarajući podzakonski akt.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Kao u odgovoru na komentar br. 17.</p>
30.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 17 kod eksternog prijavljivanja je navedeno da ako zviždač nije obaviješten ili nije zadovoljan obavještenjem, odnosno mjerama iz člana 15 ovog zakona, prijavu o nepravilnostima može podnijeti Agenciji. Međutim, u samom članu 17 nije definisan rok u kojem zviždač koji nije obaviješten ili zadovoljan može podnijeti prijavu Agenciji, pa predlažemo da se taj rok definiše.</p> <p>Predlog je usmjeren na preciziranje da li je pravo zviždača vremenski ograničeno ili neograničeno.</p>	Predlog se prihvata.

31.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>U članu 21 nije precizirano da li je za javno objelodanjivanje potrebno kumulativno ispunjenje uslova pod tačkama 1, 2 i 3 ili je dovoljno ispunjenje uslova iz jedne tačke. Predlažemo da se jasno precizira.</p> <p>Predlog je usmjeren na otklanjanje nedoumica i mogućnosti različitog tumačenja.</p>	Predlog se prihvata.
32.	Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	<p>Član 21 koji se odnosi na javno objelodanjivanje informacija ne definiše jasno šta se smatra „opravdanim razlozima“ za javno objelodanjivanje. Predlažemo dodavanje objašnjenja ili uputstva koje bi preciziralo kriterijume za opravdanost javnog objelodanjivanja (npr. neposredna opasnost, nepostupanje institucija itd.).</p> <p>Potreba za preciznošću i otklanjanjem nedoumica.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Moglo bi suziti potencijalno moguće situacija koje opravdavaju razloge za javno objelodanjivanje.</p>
33.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Član 3, u stavu 2 riječ i zamijeniti riječju ili, ili koristiti zarez nakon riječi „povreda pravila“ tako da stav 2 glasi: <i>Ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a koje predstavlja povredu propisa ili etičkih pravila, odnosno narušavanje integriteta ili mogućnost nastanka takve povrede, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.</i></p> <p>Način kako je trenutno definisan stav 2, može da se protumači da je potrebno da se kumulativno stekne uslov povrede propisa i etičkih pravila što može dovesti do pogrešne primjene propisa.</p>	Predlog se prihvata.
34.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Čl. 4 Zviždač je fizičko lice zaposleno u privatnom ili javnom sektoru, koje je steklo informacije o nepravilnostima i koje podnosi prijavu o nepravilnostima.</p> <p>Definisanjem zviždača kao lica koje je steklo informacije o nepravilnostima u svom radnom okruženju u znatnom može suziti obim zaštićenog prijavljivanja. Naime, do izmjene zakona o sprečavanju korupcije iz 2024. godine, zviždač je mogao da prijavi sve nepravilnosti o kojima je stekao određene informacije, bez obzira na to da li ih je stekao u svom radnom okruženju, te da li se prijava odnosi na poslodavca kod kojeg je zviždač zaposlen ili na neko drugo pravno lice. Dodavanjem kao obaveznog uslova da je informacije o nepravilnostima steklo u svom radnom okruženju ne predstavlja pozitivan iskorak</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Usklađeno sa Direktivom 1937/2019. Dopuna izvršena kao u komentaru br. 1.</p>

		i potrebo je dodatno obrazloženo zbog čega se na ovaj način izmjenila definicija zviždača, naročito imajući u vidu da je potreba za donošenjem posebnog zakona prepoznata u činjenici da je potrebno obezbijediti veći obim zaštite zviždačima.	
35.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Zaposlenim, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se: lice u radnom odnosu, u skladu sa Zakonom o radu, kao i lice koje ima položaj zaposlenog u smislu člana 45 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.</p> <p>Tačka 1 popisuje da se zaposlenim u smislu ovog zakona smatra lice u radnom odnosu, kao i lice koje ima položaj zaposlenog u smislu člana 45 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, uključujući i službenika. Obzirom da obrazloženje Zakona nije dodatno pojasnilo potrebu da kao posebna kategorija budu izdvojeni službenici, vjerujemo da ovakvo definisanje „zaposlenog“ ne doprinosi kreiranju pravnog okvira koji će pružiti jasne procedure, efikasnu zaštitu i sigurnost potencijalnim zviždačima.</p>	Predlog se prihvata.
36.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Član 4, tačka 6. Brisati ili značajno izmjeniti kako ne bi bila u suprotnosti sa stavom 1 i kako bi se obezbijedila svrsishodnost odredbe.</p> <p>Tačka 6 definiše da je zaposleni u smislu ovog zakona i svako lice koje na bilo koji način učestvuje u djelatnostima pravnog ili fizičkog lica. Stavom 1 definisano da je zviždač lice koje je steklo informacije o nepravilnostima u svom radnom okruženju, što je u direktnoj suprotnosti sa tačkom 6. Takođe, odredba koja propisuje da se zviždačem smatra „lice koje na bilo koji način učestvuje u djelatnostima pravnog ili fizičkog lica“ dovodi do dodatne pravne nesigurnosti, te se postavlja pitanje koje su to djelatnosti fizičkog lica u kojima bi mogao da učestvuje neki zaposleni u smislu ovog zakona.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Ova tačka služi da se proširi opseg primjene na sve one koji su učestvovali na neki način u aktivnostima koje se tiču rada fizičkih ili pravnih lica.</p>
37.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Član 6, u tački 6 potrebno je izmjeniti na način da zaštitu, u određenom stepenu srodstva ima srodnik zviždača koji je sa zviždačem nije neminovno povezan u radnom okruženju, dok se pored toga može definisati zaštita i na način kako je sada predviđeno tačkom 6 za slučaj da je srodnik povezan sa zviždačem i radnim okruženjem.</p> <p>Imajući u vidu predhodna iskustva u primjeni odredbi vezanim za zaštitu zviždača, nije bila</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Propisano određenje u skladu sa Direktivnom 1937/2019.</p>

		<p>rijetka situacija da neku vrstu odmazde trpe srodnici zviždača zaposleni kod drugog poslodavca, naročito kada se radi o zaposlenima u držanim i lokalnim organima vlasti ili javnim preduzećima.</p>	
38.	<p>Centar za razvoj nevladinih organizacija</p>	<p>Razmotriti svrsishodnost člana 9 – Zabrana zloupotrebe prijavljivanja</p> <p>Pri definisanju odredbe koja se odnosi na zabranu zloupotrebe treba imati u vidu da u periodu implementacije Zakona o sprečavanju korupcije nije bilo, ili bar javnosti nije bilo poznato, da je bilo namjernog podnošenja neistinitih prijava. Takođe, veoma je bitno da budemo svjesni da u kulturama kao što je naša, gdje se na zviždače još uvijek gleda kao na špijune i neprijatelje, zabrane zloupotrebe mogu biti tumačene li upotrebljene kao oružije protiv samih zviždača, potičući dodatni skepticizam te na taj način napraviti znatnu štetu reputaciji i sistemu zaštite.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Kao u odgovoru na komentar br. 2.</p>
39.	<p>Centar za razvoj nevladinih organizacija</p>	<p>U stavu 6 člana 14 potrebno je brisati riječi: „potrebnih za zaštitu zviždača”, tako da stav 6 glasi: Poslodavci iz st. 1 i 2 ovog člana ne smiju uticati na postupanje nepristrasnog lica, odnosno organizacione jedinice prilikom preduzimanja radnji iz njihove nadležnosti.</p> <p>U skladu sa Nacrtom, lice, odnosno organizaciona jedinica za prijem i postupanje po prijavi zviždača sprovodi postupak radi provjere istinitosti navoda iz prijave iz člana 7 ovog zakona i predlaže mjere ako utvrdi postojanje nepravilnosti, te im ni u jednom dijelu nisu obezbjeđene mogućnosti da pruži bilo kakvu vrstu zaštite zviždaču, osim obaveze obezbjeđivanja povjerljivosti podataka. Ovako definisanom odredbom stvara se privid i zabludu da zviždač može da očekuje neku vrstu zaštite od stane lica, odnosno organizaciona jedinica koja je zadužena za prijem i postupanje po prijavi zviždača, što ni na koji način ne odgovara istini.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>
40.	<p>Centar za razvoj nevladinih organizacija</p>	<p>U članu 20 stav 3, tačka 2: potrebno je dodati da evidencija mora da sadrži i informaciju o preduzetim radnjama od strane nadležnog organa kojem je dostavljena prijava, tako da glasi: evidenciju prijava zviždača koje je Agencija dostavila nadležnom organu iz člana 16 stav 6 ovog zakona koja sadrži sljedeće podatke: redni broj, datum prijave, ime i prezime, opština, prebivalište i adresa zviždača</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>

		<p>(ako prijava nije podnesena anonimno), naziv i sjedište/adresu prijavljenog lica, opis nepravilnosti koju prijavljuje zviždač i organa kome je prijava dostavljena i informaciju o preduzetim radnjama od strane organa kojem je prijava dostavljena.</p> <p>Obaveza dostavljanja informacija o preuzetim radnjama će obezbijediti transparentnost rada organa ali i doprinijeti mogućnostima mjerenja učinaka prijava od strane zviždača, što do sada gotovo da nije bilo moguće imajući u vidu da ove vrste informacija nisu bile dostupne. Potrebno je obezbijediti odgovornost svih organa koji imaju ulogu u prevenciji korupcije, te koji svojim djelovanjem doprinose otkrivanju nepravilnosti, a time i jačanju pravne države i demokratskih principa.</p>	
41.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Član 27 - Način kako je definisan proizilazi da Zviždač, na osnovu izdate Potvrde, ima pravo da podnese tužbu za zaštitu zviždača nadležnom sudu, ali ostaje upitno da li se ista ili neka druga vrsta potvrde izdaje kako bi lica povezana sa zviždačem i zviždačev pomagač ostvarila prava pred nadležnim sudom.</p> <p>Iako član 32 definiše da „Zviždačev pomagač i povezano lice sa zviždačem ostvaruju pravo na zaštitu shodno odredbama ovog zakona kojima se uređuje zaštita zviždača“, ostaje otvoreno pitanje da li i koju vrstu potvrde mogu/treba da dobiju povezana lica i pomagači.</p>	Predlog se prihvata.
42.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Član 35 propisuje da će se za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 3, 4 i 5 ovog člana kazniti preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura. Imajući u vidu pravnu prirodu „preduzetnika“ - fizičko lice koje za svoj račun obavlja neku djelatnost radi sticanja profita, postavlja se pitanje svrsishodnosti kaznene odredbe, naročito imajući u vidu minimalan broj zaposlenih koji je potreban kako bi se stekla obaveza od strane poslodavca da uopšte odrede lice ili organ za postupanje po prijavama zviždača.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Rasponi određeni u skladu sa Zakonom o prekršajima, a u zavisnosti od okolnosti pod kojima potencijalno može biti učinjen prekršaj odmjeravaće se i kazne. Poslodavci u zavisnosti od broja zaposlenih i nisu obavezni da imaju rganizacionu jedinicu vec samo da određeno lice ili lica budu delegirana da postupaju po prijavama zviždača.</p>
43.	Centar za razvoj nevladinih organizacija	<p>Iako u obrazloženju zakona stoji da je „Poseban naglasak stavljen na zaštitu zviždača, čime se ukazuje na potrebu da se stvori sigurniji okvir za one koji prijavljuju nepravilnosti“, jedina novina zakona je da je definisana mogućnost podnošenja „tužbe za zaštitu zviždača“ u postupku u kojem se shodno primjenjuju odredbe zakona o parničnom</p>	<p>Prethodno zakonsko rješenje koje je propisivalo mogućnost davanja preporuka od strane Agencije nije u dovoljnoj mjeri bilo efikasno obzirom da ove preporuke nisu bile obavezujućeg karaktera. Uostalom pozitivno zakonsko rješenje, kao i Nacrt Zakona o zaštiti</p>

		<p>postupku kojim se uređuju radni sporovi. Zviždači su od samog uvođenja instituta u pravni sistem Crne Gore mogli da traže sudsku zaštitu i da u tom postupku dobiju pomoć Agencije. Jedina „prednost“ je da tužbi za zaštitu zviždača ne mora prethoditi postupak mirnog rješavanja sporova pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova ili pred Centrom za alternativno rješavanje sporova. Iako su prethodnom zakonskom rješenju nadležnosti Agencije koje su se odnosile na zaštitu zviždača bile ograničene na davanje preporuka, mišljenja smo da nije trebalo ukidati mehanizam koji je prema dostupnim podacima imao određene pozitivne efekte. RIA analiza u dijelu koji se odnosi na monitoring i evaluaciju navodi „rasterećivanju Agencije za sprečavanje korupcije u smislu preduzimanja radnji za zaštitu zviždača, na način što će zviždači koji pretrpe štetu moći da se obrate neposredno sudu podnošenjem tužbe, pa će na taj način njihova zaštita biti efikasnija, a potencijalni zviždači motivisani da češće prijavljuju nepravilnosti“. Zviždač je i do sada bez obzira na postupak pred Agencijom mogao da pokrene postupak pred sudom, ali je za razliku od Nacrta zakona do 2024. godine Zviždač imao još jednu instituciju koja je mogla da pruži neku vrstu zaštite. Postavlja se pitanje, na koji se način smanjivanjem broja organa koji mogu da pruže neku vrstu zaštite obezbjeđuje efikasnija zaštita i veća sigurnost zviždačima, što su bili osnovni razlozi za donošenje novog zakona.</p>	<p>zviždača usklađeni su sa Direktivom 1937/2019.</p>
44.	<p>Centar za razvoj nevladinih organizacija</p>	<p>Naročito je značajno što finansijska procjena predviđa da za implementaciju ovog propisa nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. RIA analiza takođe definiše da za implementaciju zakona nije potrebno „obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda“, što podrazumijeva da nadležni ne računaju na potrebu da se bar na početku implementacije zakona obezbijede obuke za obveznike zakona, kao i nadležne sudove i druga lica koja će učestvovati u postupcima zaštite zviždača. Ovakav pristup jasno ukazuje na, najblaže rečeno, nedovoljno razumijevanje kompleksnosti kako postupaka po prijavi zviždača, tako i same zaštite zviždača.</p>	<p>Nakon konačnog postupka usaglašavanja sa Evropskom komisijom i RIA obrazac će biti usklađen kako bi u cjelosti odgovarao potrebama zakonskog teksta. Sva prava propisana tekstem Zakona su garantovana zviždačima, te tako ni zaštita neće izostati.</p>

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 17. jul 2025. godine.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije: Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.



MINISTAR
mr Bojan Božović

ZAKON O ZAŠTITI ZVIŽDAČA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se prijavljivanje nepravilnosti u radnom okruženju, prava zviždača u postupku prijavljivanja i njihova zaštita, obaveze organa vlasti propisanih zakonom kojim se uređuje sprečavanje korupcije (u daljem tekstu: organ vlasti), kao i drugih pravnih i fizičkih lica u vezi sa prijavom nepravilnosti, kao i druga pitanja od značaja za prijavu nepravilnosti i zaštitu zviždača, u cilju obezbjeđivanja njihove efikasne zaštite i uspostavljanja dostupnih i pouzdanih načina prijavljivanja nepravilnosti.

Primjena

Član 2

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na prijavljivanje nepravilnosti u skladu sa aktima Evropske unije navedenim u dijelu II Priloga Direktive (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2019. godine o zaštiti lica koja prijavljuju povrede prava Unije (u daljem tekstu: Direktiva 2019/1937), ako su tim aktima propisana posebna pravila o prijavljivanju nepravilnosti.

Odredbe ovog zakona ne isključuju pravo zviždača na savjetovanje sa predstavnicima sindikalnih organizacija ili sindikalnih udruženja i pravo na zaštitu od svake štetne radnje koja može da proistekne iz takvih savjetovanja, autonomiju socijalnih partnera i njihovo pravo da zaključuju kolektivne ugovore, čime se ne dovodi u pitanje obim zaštite koja se pruža ovim zakonom.

Nepravilnosti u radnom okruženju

Član 3

Pod nepravilnostima u radnom okruženju, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se:

1) povreda domaćih propisa i zakonodavstva Evropske unije, kao i radnja koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna, posebno u oblastima:

- radnih odnosa,
- javnih nabavki,
- finansijskih usluga, proizvoda i tržišta, kao i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma,
- bezbjednosti hrane i hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja,
- zaštite potrošača,
- bezbjednosti i usklađenosti proizvoda,
- zdravstva,
- zaštite privatnosti i ličnih podataka i bezbjednosti mrežnih i informacionih sistema,
- bezbjednosti saobraćaja,

- zaštite životne sredine,
- zaštite od zračenja i nuklearne bezbjednosti;

2) ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a koje predstavlja povredu domaćih propisa i zakonodavstva Evropske unije ili etičkih pravila, odnosno narušavanje integriteta ili mogućnost nastanka takve povrede, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna, opasnost po život, zdravlje, bezbjednost ljudi i zaštitu životne sredine i kršenje ljudskih prava;

3) povreda propisa koja utiče na finansijske interese Evropske unije u skladu sa članom 325 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i koja je utvrđena relevantnim mjerama Evropske unije;

4) povreda propisa koja se odnosi na unutrašnje tržište u skladu sa članom 26 stav 2 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, uključujući povrede pravila Evropske unije o tržišnoj konkurenciji i državnoj pomoći, kao i povrede koje se odnose na unutrašnje tržište u odnosu na radnje kojima se krše pravila o porezu na dobit ili aranžmane čija je svrha ostvarivanje poreske prednosti koja je u suprotnosti sa ciljem ili svrhom važećih propisa o porezu na dobit;

5) povreda domaćih propisa i zakonodavstva Evropske unije u drugim oblastima, kao i svaka druga radnja ili propust koji, iako formalno nijesu nezakoniti, onemogućavaju ostvarenje zakonskog cilja ili svrhe propisa.

Radno okruženje iz stava 1 ovog člana podrazumijeva radne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, nezavisno od prirode tih aktivnosti, lica stiču informacije o nepravilnostima i u okviru kojih bi ta lica mogla pretrpjeti štetu ako prijave takve informacije, uključujući i kad je aktivnost u međuvremenu prestala, neposredno treba da započne ili je trebala započeti.

Zviždač

Član 4

Zviždač je fizičko lice zaposleno u javnom ili privatnom sektoru, koje je steklo informacije o nepravilnostima u svom radnom okruženju i koje podnosi prijavu o nepravilnostima ili javno objelodanjuje informacije o nepravilnostima u skladu sa ovim zakonom.

Zaposlenim, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se naročito:

1) lice u radnom odnosu, kao i lice koje ima položaj zaposlenog u smislu člana 45 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije;

2) lice koje ima položaj samozaposlenog lica, uključujući lice koje ima položaj samozaposlenog lica u smislu člana 49 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije;

3) vlasnik udjela, član upravnog ili nadzornog organa privrednog društva, uključujući i članove koji nijesu članovi tih organa;

4) volonter, pripravnik ili korisnik stručnog osposobljavanja;

5) lice koje radi pod nadzorom i u skladu sa uputstvima ugovarača, podugovarača i dobavljača;

6) lice koje na bilo koji način učestvuje u djelatnostima pravnog ili fizičkog lica;

7) lice koje je bilo zaposleno ili koje očekuje da bude zaposleno, u smislu tač.

1 do 6 ovog stava u slučajevima kad su informacije o nepravilnostima pribavljene tokom procesa zapošljavanja ili drugih pregovora prije zaključenja ugovora.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) javni interes je materijalni i nematerijalni interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima;

2) privatni interes podrazumijeva vlasnički i drugi materijalni ili nematerijalni interes prijavljenog lica;

3) korupcija je svaka zloupotreba službenog, poslovnog, odnosno društvenog položaja ili uticaja u cilju sticanja lične koristi ili koristi za drugog;

4) zviždačev pomagač je lice koje pomaže zviždaču u postupku prijavljivanja nepravilnosti u radnom okruženju, a čija bi pomoć trebala biti povjerljiva;

5) povezano lice sa zviždačem je:

- kolega ili drugo lice koje bi zbog povezanosti sa zviždačem u radnom okruženju moglo da pretrpi štetu,

- fizičko ili pravno lice sa kojim je zviždač na drugi način povezan u radnom okruženju,

- srodnik zviždača koji je sa zviždačem povezan u radnom okruženju, bez obzira na vrstu, liniju i stepen srodstva;

6) informacije o nepravilnostima su informacije, uključujući i opravdane razloge za sumnju o stvarnim ili mogućim nepravilnostima u radnom okruženju koje su se dogodile ili je vrlo vjerovatno da će se dogoditi u radnom okruženju u kojem zviždač radi ili je radio ili kod drugog subjekta sa kojim je zviždač u kontaktu ili je bio u kontaktu tokom obavljanja posla, kao i o pokušajima prikrivanja takvih nepravilnosti;

7) poslodavac je organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik kod kojeg je zviždač zaposlen ili bio zaposlen ili kod kojeg očekuje da će biti zaposlen, u smislu člana 4 stav 2 tač. 1 do 6 ovog zakona u slučajevima kad su informacije o nepravilnostima pribavljene tokom procesa zapošljavanja ili drugih pregovora prije zaključenja ugovora;

8) prijavljeno lice je fizičko ili pravno lice na koga se odnosi prijava zviždača, odnosno javno objelodanjivanje informacija o nepravilnostima, a koje je počinilo povredu, kao i povezano lice sa tim licem;

9) štetna radnja je svaka direktna ili indirektna radnja ili propust u radnom okruženju podstaknuta internim ili eksternim prijavljivanjem ili javnim objelodanjivanjem informacija o nepravilnostima, a uzrokuje ili može uzrokovati štetu zviždaču.

II. PRIJAVLJIVANJE NEPRAVILNOSTI I ZAŠTITA PODATAKA

Kanali za prijavljivanje nepravilnosti

Član 7

Kanali za prijavljivanje nepravilnosti moraju biti uspostavljeni tako da su dostupni svim zaposlenima i drugim relevantnim licima, jednostavni za korišćenje, povjerljivi, zaštićeni od neovlašćenog pristupa i da omogućavaju pravovremeno postupanje po prijavi nepravilnosti.

Podnošenje i postupanje po prijavi

Član 8

Zviždač koji ima opravdane razloge da sumnja u postojanje nepravilnosti u radnom okruženju može podnijeti prijavu u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: prijava).

Podnošenjem prijave, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatra se prenošenje neosnovanih glasina ili informacija koje su već objavljene u sredstvima javnog informisanja, osim ako je zviždač bio izvor takve informacije.

Prijava se podnosi u pisanom obliku, usmeno na zapisnik, putem pošte, elektronskim putem ili putem telefona.

Pisani oblik uključuje svaki oblik komunikacije koji obezbjeđuje pisani zapis.

Usmena prijava može se podnijeti putem telefona, glasovne poruke ili neposredno licu određenom za prijem i postupanje po prijavi.

Usmena prijava se evidentira preciznim zapisom njenog sadržaja.

O usmeno podnijetoj prijavi lice određeno za prijem i postupanje po prijavi dužno je da sačini zapisnik i omogući zviždaču da ga pregleda, ispravi i potvrdi svojim potpisom.

Podnošenje prijave putem telefona ili glasovne poruke može se snimiti samo uz prethodno obavještanje zviždača o tome i njegovu izričitu saglasnost.

Ako se podnošenje prijave putem telefona ne snima, zapisnik o sadržaju razgovora može se sačiniti bez prethodne saglasnosti zviždača, pri čemu se zviždaču mora omogućiti da zapisnik pregleda, ispravi i potvrdi svojim potpisom.

U slučaju podnošenja prijave neposredno licu određenom za prijem i postupanje po prijavi, podnošenje prijave se može snimiti samo uz izričitu saglasnost zviždača.

Postupanje po prijavi zviždača predstavlja svaku radnju preduzetu radi provjere tačnosti navoda iz prijave i, kad je to moguće, mjeru preduzetu radi otklanjanja prijavljene nepravilnosti, a naročito:

- 1) sprovođenje interne istrage;
- 2) upućivanje prijave nadležnim organima;
- 3) obustavu postupka zbog nedostatka dokaza ili drugih obrazloženih razloga;
- 4) dostavljanje obavještenja o prijemu prijave, kao i mjerama koje su preduzete po njegovoj prijavi.

Zviždač mora biti obaviješten o preduzetim mjerama po prijavi, o ishodu postupka, kao i nepreduzimanju mjera po prijavi, uz navođenje razloga za takvo postupanje ili nepostupanje.

Od zviždača se može zatražiti dostavljanje dodatnih informacija neophodnih za postupanje po prijavi.

Odredbe opšteg ili pojedinačnog akta poslodavca kojima se propisuje zabrana podnošenja prijave nemaju pravno dejstvo.

Sadržaj prijave

Član 9

Prijava sadrži opis nepravilnosti, lične podatke zviždača ako ne želi da bude anoniman, a po potrebi i druge činjenice i okolnosti.

Zabrana sprečavanja prijavljivanja nepravilnosti i pokretanja zlonamjernih postupaka

Član 10

Zabranjeno je sprečavanje ili pokušaj sprečavanja prijavljivanja nepravilnosti. Zabranjeno je pokretanje zlonamjernih postupaka protiv zviždača, zviždačevog pomagača i povezanog lica sa zviždačem.

Zabrana zloupotrebe podnošenja prijave i javnog objelodanjivanja informacija o nepravilnostima

Član 11

Zabranjena je zloupotreba podnošenja prijave i javnog objelodanjivanja informacija o nepravilnostima.

Zloupotreba iz stava 1 ovog člana postoji ako se podnese prijava ili javno objelodane informacije o nepravilnostima za koje je podnosilac znao da nijesu istinite.

Zaštita povjerljivosti

Član 12

Identitet zviždača, zviždačevog pomagača, povezanog lica sa zviždačem i prijavljenog lica, odnosno podaci na osnovu kojih se može otkriti njihov identitet, kao i drugi podaci iz člana 9 ovog zakona koji su navedeni u prijavi dostupni su isključivo licima, odnosno organizacionim jedinicama iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona, Agenciji za sprečavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) i nadležnom organu iz člana 18 stav 16 ovog zakona i sa njima se postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, identitet lica i drugi podaci iz stava 1 ovog člana mogu se otkriti samo ako je to nužno i srazmjerno obavezama propisanim domaćim propisima ili zakonodavstvom Evropske unije, u okviru istrage ili sudskog postupka, osim ako otkrivanje identiteta lica i drugih podataka iz stava 1 ovog člana ne bi ugrozilo istragu ili sudski postupak.

Ako je u toku postupka po prijavi neophodno otkriti identitet lica, odnosno druge podatke iz stava 1 ovog člana, lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona, Agencija i nadležni organ iz člana 18 stav 16 ovog zakona dužni su da, prije otkrivanja identiteta lica, odnosno drugih podataka iz stava 1 ovog člana, o tome obavijeste lice iz stava 1 ovog člana pisanim putem, uz obrazloženje razloga otkrivanja identiteta, odnosno drugih podataka iz stava 1 ovog člana, osim ako bi takvo obavještanje moglo ugroziti istragu ili sudski postupak.

Lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona, Agencija i nadležni organ iz člana 18 stav 16 ovog zakona dužni su da čuvaju tajnost svih informacija do kojih dođu u vezi sa prijavom.

Lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona, Agencija i nadležni organ iz člana 18 stav 16 ovog zakona dužni su da štite lične podatke anonimnog zviždača čiji identitet bude naknadno otkriven.

Zaštita podataka

Član 13

Lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona, Agencija, nadležni organ iz člana 18 stav 16 ovog zakona, zviždačev pomagač, povezano lice sa zviždačem i drugo lice koje učestvuje u postupku po prijavi dužno je da štiti podatke koje sazna iz prijave i ne smije ih koristiti ili otkrivati u druge svrhe osim one koja je potrebna za dalje postupanje po toj prijavi.

Ako prijava sadrži tajne podatke, podatke koji predstavljaju informacije dobijene prilikom pružanja pravne pomoći, informacije dobijene u okviru pružanja medicinske pomoći, podatke koji se odnose na tajnost zasjedanja sudskih vijeća, kao i tajne podatke u skladu sa pravilima krivičnog postupka, sa tim podacima i informacijama postupaće se u skladu sa zakonima kojima se uređuju tajnost podataka, poslovna tajna u odgovarajućoj djelatnosti i krivični postupak.

Svaka obrada ličnih podataka u skladu sa ovim zakonom, uključujući razmjenu ili prenos ličnih podataka nadležnim organima iz člana 18 stav 16 ovog zakona, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i relevantnim zakonodavstvom Evropske unije.

III. INTERNO I EKSTERNO PRIJAVLJIVANJE I JAVNO OBJELODANJIVANJE INFORMACIJA O NEPRAVILNOSTIMA

Interno prijavljivanje

Član 14

Prijavu zviždač može podnijeti poslodavcu kod kojeg, po njegovom saznanju, postoje opravdani razlozi za sumnju u postojanje nepravilnosti.

Zviždač se podstiče da podnese prijavu poslodavcu prije eksternog prijavljivanja informacija o nepravilnostima, a naročito u slučajevima kad zviždač smatra da ne postoji rizik od nastanka štete u skladu sa članom 26 ovog zakona.

Postupanje poslodavca po prijavi

Član 15

Poslodavac je dužan da u postupku po prijavi provjeri istinitost navoda o postojanju nepravilnosti i preduzme mjere iz okvira svoje nadležnosti radi sprečavanja nastanka nepravilnosti, odnosno u cilju otklanjanja nepravilnosti u skladu sa zakonom.

Određivanje lica ili organizacione jedinice za prijem i postupanje po prijavi

Član 16

Radi sprovođenja postupka iz člana 15 ovog zakona, poslodavac koji ima manje od 20 zaposlenih može odrediti nepristrasno lice ili organizacionu jedinicu za prijem i postupanje po prijavi.

Radi sprovođenja postupka iz člana 15 ovog zakona, poslodavac koji ima najmanje 20 zaposlenih dužan je da odredi nepristrasno lice ili organizacionu jedinicu za prijem i postupanje po prijavi.

Poslodavac iz stava 2 ovog člana koji ima manje od 50 zaposlenih, pored određivanja nepristrasnog lica ili organizacione jedinice za prijem i postupanje po prijavi, dužan je da uspostavi interne kanale za prijavljivanje ako se na tog poslodavca primjenjuju akti Evropske unije navedeni u dijelu I.B i II Priloga Direktive 2019/1937.

Prijem prijavi i postupanje po prijavama može obavljati lice ili organizaciona jedinica koja, pored tih poslova, obavlja i druge poslove svog radnog mjesta, odnosno iz svoje nadležnosti.

Poslodavac je dužan da učini lako dostupnim informacije o licu ili organizacionoj jedinici određenoj za prijem i postupanje po prijavama iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i o korišćenju internih kanala za prijavljivanje nepravilnosti, kako u radnom okruženju, tako i objavljivanjem na svojoj internet stranici.

Poslodavac je dužan da obezbijedi jasne i lako dostupne informacije o postupcima za eksterno prijavljivanje nepravilnosti Agenciji, kao i, gdje je primjenjivo, nadležnim institucijama, tijelima, kancelarijama ili agencijama Evropske unije.

Lice, odnosno organizaciona jedinica iz st. 1 i 2 ovog člana sprovodi postupak radi provjere istinitosti navoda iz prijave i predlaže mjere ako utvrdi postojanje nepravilnosti.

Poslodavac ne smije uticati na postupanje lica, odnosno organizacione jedinice iz st. 1 i 2 ovog člana prilikom preduzimanja radnji iz njihove nadležnosti.

Ako je prijavu primilo lice, odnosno organizaciona jedinica koja nije nadležna za postupanje po prijavi, to lice, odnosno organizaciona jedinica dužna je da prijavu, bez odlaganja i izmjena, proslijedi licu, odnosno organizacionoj jedinici iz st. 1 i 2 ovog člana, štiteći identitet zviždača i povjerljivost podataka iz prijave.

Poslodavac je dužan da donese interni akt o bližem načinu postupanja po prijavama.

Aktom iz stava 10 ovog člana ne može se smanjiti obim prava ili uskratiti neko pravo zviždaču, zviždačevom pomagaču ili povezanom licu sa zviždačem iz ovog zakona.

Odredba stava 11 ovog člana primjenjuje se na sporazum, politiku, obrazac ili uslov zapošljavanja, uključujući arbitražne sporazume prije nastanka spora, kao i na svaki drugi dokument koji se odnosi na poslodavca, bez obzira na to koja ga strana donosi.

Obavještenje o prijemu prijave i preduzetim mjerama po prijavi

Član 17

Lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona dužna je da zviždaču dostavi obavještenje o prijemu prijave u roku od sedam dana od dana

podnošenja te prijave, a o mjerama koje su preduzete po njegovoj prijavi, odnosno o ishodu preduzetih mjera, u roku od 45 dana od dana podnošenja prijave.

Ako prijava ne sadrži podatke iz člana 9 ovog zakona, lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona će, u roku od osam dana od dana prijema prijave, pozvati zviždača da dopuni prijavu.

Ako zviždač ne dopuni prijavu u roku iz stava 2 ovog člana, lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona će, na osnovu raspoloživih informacija, odlučiti o daljem postupanju po prijavi.

Lice, odnosno organizaciona jedinica iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona dužna je da postupi i po anonimnoj prijavi koja sadrži opis nepravilnosti, odnosno druge činjenice i okolnosti na osnovu kojih se može pokrenuti postupak, pri čemu ne smije preduzimati radnje utvrđivanja identiteta podnosioca anonimne prijave.

Eksterno prijavljivanje

Član 18

Ako zviždač nije obaviješten, odnosno nije zadovoljan obavještenjem, odnosno mjerama iz člana 17 ovog zakona, prijavu može podnijeti Agenciji.

Prijavu zviždač može podnijeti Agenciji i bez prethodnog podnošenja prijave poslodavcu na kojeg se prijava odnosi.

Pored podataka iz člana 9 ovog zakona, prijava podnijeta u skladu sa stavom 1 ovog člana može da sadrži i podatke o prijavljenom licu i obavještenje o preduzetim mjerama i ishodima iz člana 17 ovog zakona ako je to obavještenje dostavljeno zviždaču, a prijava podnijeta u skladu sa stavom 2 ovog člana može da sadrži i podatke o prijavljenom licu.

Agencija je dužna da o prijemu prijave dostavi obavještenje zviždaču u roku od sedam dana od dana prijema, osim ako zviždač izričito nije tražio drugačije ili ako Agencija razumno smatra da bi potvrđivanje prijema prijave moglo ugroziti zaštitu identiteta zviždača.

Ako prijava ne sadrži podatke iz člana 9 ovog zakona, Agencija će u roku od osam dana pozvati zviždača da dopuni prijavu.

U slučaju da zviždač ne postupi u skladu sa stavom 5 ovog člana, Agencija će obustaviti postupak.

Agencija će obustaviti postupak po prijavi i u sljedećim slučajevima:

1) ako se ne radi o prijavi nepravilnosti, već o izražavanju mišljenja, kritike ili stava;

2) ako su navodi u prijavi nerazumljivi ili uvredljive sadržine;

3) ako je prijava prethodno dostavljena drugom nadležnom organu, a Agenciji je prosljeđena isključivo radi upoznavanja;

4) ako se radi o anonimnoj prijavi koja ne sadrži podatke iz člana 9 ovog zakona;

5) ako se radi o prijavi po kojoj je Agencija već postupala, a prijava ne sadrži nove činjenice ili informacije.

Ako Agencija utvrdi da se prijava odnosi na nepravilnost koja upućuje na ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, zatražiće od poslodavca na koga se prijava odnosi da dostavi pisano izjašnjenje o navodima iz prijave, sa podacima i dokazima koji su neophodni za vođenje postupka, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za dostavljanje pisanog izjašnjenja.

Ako se poslodavac na koga se prijava odnosi ne izjasni na način i u roku iz stava 8 ovog člana, Agencija će nastaviti postupak po prijavi.

Postupak po prijavi Agencija vodi preko lica koje ovlasti direktor Agencije, koje je dužno da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja koji su neophodni za vođenje postupka po prijavi o kojima evidenciju u skladu sa zakonom vode državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, odnosno privredna društva ili pravna lica koja su u državnom vlasništvu, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica.

Organi, pravna i fizička lica iz stava 10 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju.

Ako organi, pravna i fizička lica iz stava 10 ovog člana ne postupe u roku i na način iz stava 11 ovog člana, dužni su da o razlozima, bez odlaganja, obavijeste Agenciju.

U slučaju iz stava 12 ovog člana, Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad radom organa, pravnog i fizičkog lica iz stava 10 ovog člana, a može podnijeti poseban izvještaj radnom tijelu Skupštine Crne Gore nadležnom za poslove antikorupcije (u daljem tekstu: nadležni odbor) ili obavijestiti javnost.

Agencija će zviždaču dostaviti obavještenje o preduzetim mjerama u postupku po prijavi iz st. 1 i 2 ovog člana u roku koji ne može biti duži od tri mjeseca od potvrde prijema prijave.

Izuzetno, u slučaju kad je to opravdano zbog posebnih okolnosti slučaja, obavještenje iz stava 14 ovog člana Agencija može dostaviti u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci.

Ako Agencija utvrdi da se prijava ne odnosi na nepravilnost koja upućuje na ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, prijavu će bez odlaganja dostaviti nadležnom organu i o tome obavijestiti zviždača.

Nadležni organ iz stava 16 ovog člana dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Agenciju o ishodu postupka po prijavi.

Obavještenje iz stava 17 ovog člana Agencija će dostaviti zviždaču u roku od sedam dana od dana prijema.

U slučaju prijema velikog broja prijava Agencija može prilikom postupanja dati prednost prijavama u zavisnosti od stepena ozbiljnosti navoda i mogućim posljedicama nastupanja nepravilnosti, pri čemu mora voditi računa da ne prekorači rokove iz st. 14 i 15 ovog člana.

Zaposleni u Agenciji koji primi prijavu, a nije nadležan za prijem, odnosno nije ovlašćen za postupanje po prijavi dužan je da postupi u skladu sa članom 16 stav 9 ovog zakona.

Mišljenje Agencije

Član 19

Ako na osnovu sprovedenog postupka po prijavi podnijetoj u skladu sa članom 18 st. 1 i 2 ovog zakona utvrdi da je došlo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, Agencija sačinjava mišljenje koje sadrži preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se ugrožavanje spriječilo, kao i rok za postupanje po preporuci i obavještanje Agencije o tome, a koje dostavlja poslodavcu na kojeg se prijava odnosi i zviždaču.

Ako na osnovu sprovedenog postupka po prijavi podnijetoj u skladu sa članom 18 st. 1 i 2 ovog zakona utvrdi da nije došlo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, Agencija o tome obavještava zviždača.

Postupanje po preporuci Agencije

Član 20

Poslodavac na čiji rad se preporuka iz člana 19 stav 1 ovog zakona odnosi dužan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuke.

Ako poslodavac u ostavljenom roku ne postupi po preporuci iz člana 19 stav 1 ovog zakona ili ne obavijesti Agenciju, Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njegovim radom, podnosi poseban izvještaj nadležnom odboru i obavještava javnost.

Pomoć Agencije

Član 21

Agencija će učiniti dostupnim javnosti i besplatnim sveobuhvatne i objektivne informacije i savjete koji se odnose na dostupne postupke i pravna sredstva za zaštitu od nanošenja štete zviždaču, objavljivanjem na svojoj internet stranici, a ako je to potrebno, zbog posebnih okolnosti pojedinih postupaka, i na drugi odgovarajući način.

Informacije iz stava 1 ovog člana odnose se naročito na:

- 1) uslove za zaštitu zviždača;
- 2) podatke o eksternim kanalima prijavljivanja, uključujući adresu, adresu za prijem elektronske pošte i brojeve telefona, uz navođenje mogućnosti snimanja razgovora;
- 3) procedure za prijavljivanje nepravilnosti, jasno definisan rok u kojem Agencija daje povratnu informaciju zviždaču o postupanju po prijavi;
- 4) opis postupanja po prijavi, uključujući radnje koje je Agencija preduzima radi provjere tačnosti navoda sadržanih u prijavi, vođenja postupka i preduzimanja mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 5) podatke o obavezi čuvanja povjerljivosti podataka i zaštite ličnih podataka;
- 6) podatke o pravnim sredstvima i zaštiti od nastanka štete u skladu sa članom 26 ovog zakona, kao i o pravima lica na koje se prijava odnosi;
- 7) podatke o dostupnosti pravnog savjetovanja za lica koja razmatraju podnošenje prijave, koje obuhvata informacije o postupku prijavljivanja, pravima i zaštiti prije podnošenja prijave;
- 8) podatke da lica koje podnosi prijavu Agenciji ne snosi odgovornost za povredu povjerljivosti ili otkrivanje informacija, pod uslovom da je imalo opravdan razlog da smatra da je prijava neophodna radi otkrivanja nepravilnosti.

Na zahtjev zviždača, Agencija će obezbijediti potrebnu pomoć u postupcima pred sudom ili drugim nadležnim organima.

Agencija je dužna da obezbijedi redovnu obuku svojih zaposlenih, kao i lica određenih za prijem i postupanje po prijavama, u cilju pravilnog postupanja, poštovanja povjerljivosti i pravovremenog postupanja po prijavama.

Bliže uslove za ostvarivanje prava na pomoć iz stava 3 ovog člana, kao i način pružanja te pomoći utvrđuje Agencija.

Obaveza vođenja evidencije prijava

Član 22

Poslodavac i Agencija dužni su da vode i čuvaju evidenciju o svim primljenim prijavama, na način da se obezbijedi zaštita povjerljivosti i zaštita podataka iz čl. 12 i 13 ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Poslodavac je dužan da vodi evidenciju prijava, koja sadrži sljedeće podatke: broj i datum prijave, ime i prezime, prebivalište i adresu zviždača (ako prijava nije podnesena anonimno), kratak opis nepravilnosti koje prijavljuje zviždač, broj i datum obavještenja iz člana 17 stav 1 ovog zakona i broj i datum izvještaja iz člana 20 stav 1 ovog zakona.

Agencija je dužna da vodi:

1) evidenciju prijava po kojima je postupila, koja sadrži sljedeće podatke: broj i datum prijave, ime i prezime, prebivalište i adresu zviždača (ako prijava nije podnesena anonimno), naziv i sjedište, odnosno adresu prijavljenog lica, opis nepravilnosti koju prijavljuje zviždač, broj i datum obavještenja iz člana 17 stav 1 ovog zakona ako je dostavljeno zviždaču, broj i datum mišljenja iz člana 19 stav 1 ovog zakona i broj i datum izvještaja iz člana 20 stav 1 ovog zakona;

2) evidenciju prijava koje je Agencija dostavila nadležnom organu iz člana 18 stav 16 ovog zakona, koja sadrži sljedeće podatke: broj i datum prijave, ime i prezime, prebivalište i adresu zviždača (ako prijava nije podnesena anonimno), naziv i sjedište, odnosno adresu prijavljenog lica, opis nepravilnosti koju prijavljuje zviždač, naziv i sjedište organa kome je prijava dostavljena i informaciju o ishodu postupka po prijavi.

Javno objelodanjivanje informacija o nepravilnostima

Član 23

Zviždač može javno objelodaniti informacije o nepravilnostima u sljedećim slučajevima, i to ako:

1) je prethodno podnio prijavu u skladu sa članom 8 ovog zakona poslodavcu i Agenciji, odnosno Agenciji, a u rokovima iz člana 17 st. 1 i 2 i člana 18 st. 4, 5, 14 i 15 ovog zakona nijesu preduzete odgovarajuće mjere da bi se nepravilnost spriječila, odnosno otklonila; ili

2) zviždač ima opravdane razloge da vjeruje da:

- nepravilnost može predstavljati neposrednu ili očiglednu opasnost po javni interes, kao i u slučajevima kriznih situacija ili rizika od nastanka nepopravljive štete; ili

- prijavljivanje nepravilnosti Agenciji podrazumijeva rizik od nastanka štete ili su izgledi da će nepravilnost biti otklonjena niski zbog posebnih okolnosti slučaja, uključujući slučajeve u kojima se dokazi mogu prikriti ili uništiti ili kad postoji mogućnost da je Agencija povezana sa prijavljenim licem ili uključena u vršenje nepravilnosti.

Ustupanje postupka nadležnim tužilaštvima

Član 24

Ako u postupku provjere istinitosti navoda o postojanju nepravilnosti poslodavac, Agencija, odnosno nadležni organ iz člana 18 stav 16 ovog zakona posumnja da je nastankom nepravilnosti učinjeno krivično djelo za koje se goni po

službenoj dužnosti, dužan je da prijavu sa prikupljenim dokazima, bez odlaganja, dostavi nadležnom državnom tužilaštvu i o tome obavijesti zviždača.

IV. ZAŠTITA ZVIŽDAČA I NAKNADA ŠTETE

Uslovi za zaštitu zviždača

Član 25

Zviždač ostvaruje pravo na zaštitu ako je:

1) imao opravdan razlog da vjeruje da su prijavljene informacije istinite u trenutku podnošenja prijave poslodavcu, odnosno Agenciji, odnosno u trenutku njihovog javnog objelodanjivanja i da su te informacije informacije o nepravilnostima u smislu ovog zakona;

2) prijavu podnio u skladu sa članom 14, odnosno članom 18 ovog zakona ili je javno objelodanio informacije o nepravilnostima u skladu sa članom 23 ovog zakona.

Kad su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, pravo na zaštitu ima i lice koje podnese prijavu nadležnim institucijama, tijelima, kancelarijama ili agencijama Evropske unije.

Zviždač ostvaruje jednako pravo na zaštitu, nezavisno od načina na koji je prijava podnesena.

Zviždač ne može snositi odgovornost zbog podnošenja prijave ili javnog objelodanjivanja informacija o nepravilnostima ako je imao opravdan razlog da vjeruje da su prijavljene informacije o nepravilnostima nužne za otkrivanje nepravilnosti i neće se smatrati da je prekršio bilo kakvo ograničenje.

Lice koje je prijavu podnijelo anonimno ili javno objelodanilo informacije o nepravilnostima, a koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana i čiji je identitet naknadno utvrđen a trpi štetu, ima pravo na zaštitu nezavisno od toga što je prijavu podnijelo anonimno, odnosno javno objelodanilo informacije.

Zviždač ne snosi odgovornost u pogledu načina saznanja prijavljenih informacija iz stava 1 ovog člana ili pristupa tim informacijama, pod uslovom da način saznanja ili pristupa ne predstavljaju samostalno krivično djelo.

U sudskim postupcima u vezi sa prijavom, uključujući postupke zbog povrede autorskog prava, povrede tajnosti podataka, povrede pravila o zaštiti podataka, otkrivanja poslovne tajne ili zahtjeva za naknadu štete iz radnog odnosa, zviždač ne snosi odgovornost zbog podnošenja prijave.

U slučaju pokretanja postupka iz stava 7 ovog člana, zviždač ima pravo da zatraži obustavu postupka, ako se u tom postupku utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana.

Zabrana nanošenja štete zviždaču

Član 26

Zabranjeno je direktnim ili indirektnim činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja u radnom okruženju zviždaču nanijeti štetu stavljanjem u nepovoljniji položaj u vezi sa podnošenjem prijave, odnosno javnim objelodanjivanjem informacija o nepravilnostima, a naročito ako se nepovoljniji položaj odnosi na:

1) rizik po život, zdravlje i imovinu;

- 2) nemogućnost zapošljavanja;
- 3) sprečavanje sticanja statusa pripravnika ili volontera;
- 4) rad van radnog odnosa (faktički rad);
- 5) sprečavanje obrazovanja, obuke ili profesionalnog usavršavanja;
- 6) sprečavanje napredovanja na poslu, ocjenjivanje negativnom ocjenom radnog učinka, sprečavanje sticanja ili oduzimanje zvanja;
- 7) uskraćivanje sredstava za rad koja je koristio;
- 8) zabranu pristupa određenim podacima potrebnim za obavljanje njegovih radnih dužnosti;
- 9) pokretanje i vođenje disciplinskih postupaka i izricanje kazni;
- 10) preduzimanje neosnovanih radnji i pokretanje neosnovanih postupaka;
- 11) prestanak radnog odnosa;
- 12) suspenziju;
- 13) prestanak poslovne saradnje raskidom ugovora o pružanju usluga ili ugovora o poslovnoj saradnji;
- 14) netransformisanje ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor o radu na neodređeno vrijeme nakon što budu ispunjeni zakonski uslovi, neproduženje ugovora ili prijevremeni raskid ugovora;
- 15) umanjeње ili uskraćivanje zarade ili drugih prava iz radnog odnosa;
- 16) uskraćivanje učešća u dobiti poslodavca;
- 17) neisplaćivanje nagrade, odnosno otpremnine;
- 18) raspoređivanje na drugo radno mjesto ili u drugo mjesto rada van mjesta prebivališta, odnosno boravišta;
- 19) raspoređivanje na radno mjesto sa nepovoljnijim uslovima rada, promjenu dužnosti u okviru istog radnog mjesta i promjenu radnog vremena;
- 20) nepreduzimanje mjera zaštite od uznemiravanja od strane drugih lica;
- 21) neupućivanje na obavezne zdravstvene preglede ili procjenu radne sposobnosti kad su ispunjeni zakonom propisani uslovi za takvo upućivanje, kao i svako upućivanje na takve preglede ili procjenu kad nijesu ispunjeni zakonom propisani uslovi;
- 22) prijevremeni raskid ili otkaz ugovora o isporuci robe ili pružanju usluga;
- 23) ukidanje licence ili dozvole;
- 24) stavljanje na „crnu listu“ na osnovu neformalnog ili formalnog sporazuma na nivou pojedinog sektora privredne djelatnosti ili cjelokupne privredne djelatnosti, što može dovesti do toga da neće moći da se zaposli u tom sektoru, odnosno djelatnosti;
- 25) nanošenje materijalne ili nematerijalne štete, uključujući štetu zbog povrede prava ličnosti, naročito na društvenim mrežama, ili finansijski gubitak, uključujući gubitak posla i gubitak prihoda;
- 26) diskriminaciju;
- 27) mobing.

Odredbe opšteg ili pojedinačnog akta poslodavca kojima se nanosi šteta zviždaču, zviždačevom pomagaču ili povezanom licu sa zviždačem zbog podnošenja prijave ili javnog objelodanjivanja informacija o nepravilnostima nemaju pravno dejstvo.

Naknada štete zbog prijave

Član 27

Zviždač ima pravo na naknadu štete zbog podnošenja prijave, odnosno javnog objelodanjivanja informacija o nepravilnostima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Potvrda Agencije

Član 28

Agencija će zviždaču, na njegov zahtjev i na osnovu dostavljenog dokaza o podnijetoj prijavi u skladu sa ovim zakonom, izdati potvrdu o podnijetoj prijavi u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva Agenciji, bez obzira na to da li je nastupila šteta po zviždača.

Na osnovu potvrde iz stava 1 ovog člana, zviždač ima pravo da podnese tužbu za zaštitu zviždača nadležnom sudu.

Sudska zaštita

Član 29

Zviždač koji je pretrpio štetu, odnosno kojem prijete mogućnost nastanka štete u skladu sa članom 26 ovog zakona ima pravo da podnese tužbu za zaštitu zviždača nadležnom sudu.

Tužba iz stava 1 ovog člana podnosi se u opštem roku zastarjelosti propisanom zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Za suđenje u postupku iz stava 1 ovog člana stvarno je nadležan osnovni sud, a mjesno je nadležan sud na čijem području tužilac ima prebivalište, odnosno na čijem području je nastupila štetna radnja.

Postupak po tužbi za zaštitu zviždača je hitan.

Postupku po tužbi za zaštitu zviždača ne mora prethoditi postupak mirnog rješavanja sporova pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova ili pred Centrom za alternativno rješavanje sporova.

U postupku po tužbi za zaštitu zviždača shodno se primjenjuju odredbe zakona o parničnom postupku kojima se uređuju radni sporovi.

Sadržina tužbenog zahtjeva

Član 30

Tužbom za zaštitu zviždača može se tražiti:

- 1) utvrđenje da je prema zviždaču preduzeta radnja iz člana 26 ovog zakona;
- 2) zabrana vršenja i ponavljanja radnje iz člana 26 ovog zakona;
- 3) uklanjanje posljedica štetne radnje;
- 4) naknada materijalne i nematerijalne štete;
- 5) objavljivanje presude donijete po toj tužbi u sredstvima javnog informisanja, o trošku tuženog.

Teret dokazivanja

Član 31

Ako je u postupku po tužbi za zaštitu zviždača zviždač, kao tužilac, učinio vjerovatnim da je podnio prijavu, odnosno javno objelodanio informacije o nepravilnostima i da mu je pričinjena šteta, na tuženom je teret dokazivanja da štetna

radnja nije u uzročnoj vezi sa podnošenjem te prijave, odnosno javnim objelodanjivanjem informacija.

Ako je u postupku po tužbi zviždač tuženi primijenjuju se opšta pravila o teretu dokazivanja.

Privremene mjere

Član 32

U postupku po tužbi za zaštitu zviždača sud koji vodi postupak može odrediti privremenu mjeru u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Pravo na zaštitu i naknadu štete zviždačevog pomagača i povezanog lica sa zviždačem

Član 33

Odredbe čl. 25 do 30, člana 31 stav 1 i člana 32 ovog zakona shodno se primjenjuju i na zaštitu i naknadu štete zviždačevog pomagača, povezanog lica sa zviždačem, a koji bi mogli pretrpjeti štetu u radnom okruženju, kao i pravnog lica u vlasništvu zviždača ili u kojem je zviždač zaposlen.

V. NAGRADA ZA PRIJAVLJIVANJE NEPRAVILNOSTI

Pravo na nagradu zviždača

Član 34

Poslodavac može nagraditi zviždača koji je podnošenjem prijave doprinio sprečavanju nastanka nepravilnosti.

Zviždač koji je podnošenjem prijave doprinio ostvarivanju javnih prihoda ili prihoda poslodavca, a ti prihodi bi izostali da prijava nije podnijeta, ima pravo na novčanu nagradu od poslodavca koji je ostvario prihod.

Pravo na nagradu zviždač stiče od momenta ostvarivanja prihoda iz stava 2 ovog člana, a ako je zbog podnošenja prijave došlo do pokretanja i vođenja krivičnog postupka koji je okončan pravosnažnom odlukom na osnovu koje je došlo do trajnog oduzimanja imovine, pravo na nagradu stiče trenutkom pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovine.

Nagrada za zviždača određuje se prema doprinosu zviždača u odnosu na visinu ostvarenih prihoda, odnosno oduzete imovine.

Visina nagrade ne može biti manja od 3%, niti veća od 5% od ostvarenih prihoda, odnosno imovine iz stava 4 ovog člana.

Postupak za ostvarivanje prava na nagradu

Član 35

Radi ostvarivanja prava na nagradu, zviždač u pisanoj formi podnosi zahtjev poslodavcu koji je ostvario prihod.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana odlučuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odlukom kojom se utvrđuje pravo na nagradu određuje se i rok za isplatu nagrade koji ne može biti duži od šest mjeseci.

Odluka o zahtjevu iz stava 1 ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

VI. IZVJEŠTAJI I PREISPITIVANJE POSTUPAKA

Izveštaj poslodavca

Član 36

Poslodavac je dužan da, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, Agenciji dostavi izvještaj koji sadrži podatke o:

- 1) broju primljenih prijava;
- 2) broju prijava u kojima su utvrđene nepravilnosti;
- 3) preduzetim mjerama radi sprečavanja nastanka, odnosno otklanjanja nepravilnosti.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se na način da se obezbijedi zaštita povjerljivosti i zaštita podataka o ličnosti, pri čemu se podaci dostavljaju bez obaveze dodatne obrade.

Izveštaj Agencije

Član 37

Agencija je dužna da u godišnjem izvještaju o radu, koji dostavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprečavanje korupcije, posebno prikaže podatke o:

- 1) broju primljenih prijava;
- 2) broju sprovedenih postupaka pokrenutih na osnovu prijava, kao i njihovom ishodu;
- 3) broju utvrđenih nepravilnosti;
- 4) preduzetim mjerama radi sprečavanja nastanka, odnosno otklanjanja nepravilnosti;
- 5) procijenjenoj finansijskoj šteti nastaloj usljed utvrđenih nepravilnosti, kao i iznosima koji su naplaćeni ili vraćeni u budžet nakon sprovedenih postupaka, ako su takvi podaci dostupni, odnosno utvrđeni u sprovedenim postupcima.

Agencija može podnijeti i poseban izvještaj o postupcima po prijavama nadležnom odboru, u slučajevima kad se radi o ugroženosti prava većeg obima.

Preispitivanje postupaka Agencije

Član 38

Agencija, jednom godišnje, vrši preispitivanje svojih postupaka za primanje prijava i postupanje po prijavama, u cilju jedinstvene primjene zakona.

VII. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu ili državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave i preduzetnika

Član 39

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne sačini zapisnik o usmeno podnijetoj prijavi i ne omogući zviždaču da ga pregleda, ispravi i potvrdi svojim potpisom (član 8 stav 7);

- 2) podnošenje prijave putem telefona ili glasovne poruke snimi bez prethodnog obavještanja zviždača o tome i njegove izričite saglasnosti (član 8 stav 8);
- 3) u slučaju iz člana 8 stav 9 ovog zakona zviždaču ne omogući da zapisnik pregleda, ispravi i potvrdi svojim potpisom;
- 4) u slučaju podnošenja prijave neposredno licu određenom za prijem i postupanje po prijavi, podnošenje prijave snimi bez izričite saglasnosti zviždača (član 8 stav 10);
- 5) spriječi ili pokuša spriječiti prijavljivanje nepravilnosti (član 10 stav 1);
- 6) pokrene zlonamjerne postupke protiv zviždača, zviždačevog pomagača ili povezanog lica sa zviždačem (članu 10 stav 2);
- 7) je u toku postupka po prijavi neophodno otkriti identitet lica, odnosno druge podatke iz člana 12 stav 1 ovog zakona, prije otkrivanja identiteta lica, odnosno drugih podataka iz člana 12 stav 1 ovog člana, o tome ne obavijesti lice iz člana 12 stav 1 ovog zakona pisanim putem, uz obrazloženje razloga otkrivanja identiteta, odnosno drugih podataka iz člana 12 stav 1 ovog zakona, osim ako bi takvo obavještanje moglo ugroziti istragu ili sudski postupak (član 12 stav 3);
- 8) ne čuva tajnost svih informacija do kojih dođe u vezi sa prijavom (član 12 stav 4);
- 9) ne štiti lične podatke anonimnog zviždača čiji identitet bude naknadno otkriven (član 12 stav 5);
- 10) ne štiti podatke koje sazna iz prijave i koristi ih ili otkriva u druge svrhe osim one koja je potrebna za dalje postupanje po toj prijavi (član 13 stav 1);
- 11) ne provjeri istinitost navoda o postojanju nepravilnosti i ne preduzme mjere iz okvira svoje nadležnosti radi sprečavanja nastanka nepravilnosti, odnosno u cilju otklanjanja nepravilnosti (član 15);
- 12) ne odredi nepristrasno lice ili organizacionu jedinicu za prijem i postupanje po osnovu prijave zviždača radi sprovođenja postupka iz člana 15 ovog zakona (član 16 stav 2);
- 13) pored određivanja nepristrasnog lica ili organizacione jedinice za prijem i postupanje po prijavi, ne uspostavi interne kanale za prijavljivanje ako se na njega primjenjuju akti Evropske unije navedeni u dijelu I.B i II Priloga Direktive 2019/1937 (član 16 stav 3);
- 14) ne učini lako dostupnim informacije o licu ili organizacionoj jedinici određenoj za prijem i postupanje po prijavama iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona, kao i o korišćenju internih kanala za prijavljivanje nepravilnosti, u radnom okruženju i objavljivanjem na svojoj internet stranici (član 16 stav 5);
- 15) ne obezbijedi jasne i lako dostupne informacije o postupcima za eksterno prijavljivanje nepravilnosti Agenciji (član 16 stav 6);
- 16) utiče na postupanje lica, odnosno organizacione jedinice iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona prilikom preduzimanja radnji iz njihove nadležnosti (član 16 stav 8);

- 17) u slučaju iz člana 16 stav 9 ovog zakona, prijavu bez odlaganja i izmjena, ne proslijedi licu, odnosno organizacionoj jedinici iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona uz zaštitu identiteta zviždača i povjerljivosti podataka iz prijave;
- 18) ne donese interni akt o bližem načinu postupanja po prijavama (član 16 stav 10);
- 19) ne dostavi zviždaču obavještenje o prijemu prijave u roku od sedam dana od dana podnošenja te prijave, a o mjerama koje su preduzete po njegovoj prijavi, odnosno o ishodu preduzetih mjera, u roku od 45 dana od dana podnošenja prijave (član 17 stav 1);
- 20) ne postupi i po anonimnoj prijavi koja sadrži opis nepravilnosti, odnosno druge činjenice i okolnosti na osnovu kojih se može pokrenuti postupak, u skladu sa članom 17 stav 4 ovog zakona;
- 21) o prijemu prijave ne dostavi obavještenje zviždaču u roku od sedam dana od dana prijema, osim ako zviždač izričito nije tražio drugačije ili ako razumno smatra da bi potvrđivanje prijema prijave moglo ugroziti zaštitu identiteta zviždača (član 18 stav 4);
- 22) u roku i na način koji odredi Agencija, ne dostavi tražene podatke i obavještenja, odnosno stavi na uvid traženu dokumentaciju (član 18 stav 11);
- 23) ne obavijesti Agenciju o razlozima nepostupanja u roku i na način iz člana 18 stav 11 ovog zakona (član 18 stav 12);
- 24) ne obavijesti Agenciju o ishodu postupka po prijavi (član 18 stav 17);
- 25) u slučaju iz člana 18 stav 20 ovog zakona ne postupi u skladu sa članom 16 stav 9 ovog zakona;
- 26) ne dostavi, u ostavljenom roku, izvještaj o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuke iz člana 19 stav 1 ovog zakona (član 20 stav 1);
- 27) ne vodi i ne čuva evidenciju prijava zviždača u skladu sa članom 22 ovog zakona;
- 28) prijavu sa prikupljenim dokazima, bez odlaganja, ne dostavi nadležnom državnom tužilaštvu i o tome ne obavijesti zviždača (član 24);
- 29) direktnim ili indirektnim činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja u radnom okruženju nanese štetu zviždaču stavljanjem u nepovoljniji položaj u vezi sa podnošenjem prijave, odnosno javnim objelodanjivanjem informacija (član 26 stav 1);
- 30) direktnim ili indirektnim činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja u radnom okruženju nanese štetu zviždačevom pomagaču, povezanom licu sa zviždačem, a koji bi mogli pretrpjeti štetu u radnom okruženju, pravnom lica u vlasništvu zviždača ili u kojem je zviždač zaposlen stavljanjem u nepovoljniji položaj u vezi sa podnošenjem prijave, odnosno javnim objelodanjivanjem informacija (član 26 u vezi sa članom 33);
- 31) najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, Agenciji ne dostavi izvještaj u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave i organu lokalne samouprave novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 12.000 eura.

Novčane kazne za prekršaje za fizička lica

Član 40

Novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura kazniće se fizičko lice, ako:

- 1) spriječi ili pokuša da spriječi prijavljivanje nepravilnosti (član 10 stav 1);
- 2) podnese prijavu ili javno objelodani informacije o nepravilnostima za koje je znao da nijesu istinite (član 11 stav 2);
- 3) ne štiti podatke koje sazna iz prijave i koristi ih ili otkriva u druge svrhe osim one za koja je potrebna za dalje postupanje po toj prijavi (član 13 stav 1);
- 4) direktnim ili indirektnim činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja u radnom okruženju nanese štetu zviždaču stavljanjem u nepovoljniji položaj u vezi sa podnošenjem prijave, odnosno javnim objelodanjivanjem informacija (član 26 stav 1);
- 5) direktnim ili indirektnim činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja u radnom okruženju nanese štetu zviždačevom pomagaču, povezanom licu sa zviždačem, a koji bi mogli pretrpjeti štetu u radnom okruženju, pravnom lica u vlasništvu zviždača ili u kojem je zviždač zaposlen stavljanjem u nepovoljniji položaj u vezi sa podnošenjem prijave, odnosno javnim objelodanjivanjem informacija (član 26 u vezi sa članom 33).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 41

Postupci koji su pokrenuti po prijavama koji nijesu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama Zakona o sprječavanju korupcije („Službeni list CG“, br. 53/14 i 42/17), odnosno Zakona o sprečavanju korupcije („Službeni list CG“, br. 54/24 i 41/26).

Postupci po zahtjevima za pomoć koji nijesu okončani do dana na stupanju ovog zakona, okončaće se po odredbama Zakona o sprečavanju korupcije („Službeni list CG“, br. 54/24 i 41/26).

Obaveza određivanja nepristrasnog lica, odnosno organizacione jedinice za prijem i postupanje po prijavama

Član 42

Poslodavci iz člana 16 st. 1 i 2 ovog zakona dužni su da odrede nepristrasno lice, odnosno organizacionu jedinicu za postupanje po prijavama u skladu sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje akata

Član 43

Akti iz člana 16 stav 10 i člana 21 stav 5 ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 44

Odredbe člana 2 stav 1; člana 3 stav 1 tač. 1 i 2 u dijelu koji se odnosi na zakonodavstvo Evropske unije, tačka 4 i tačka 5 u dijelu koji se odnosi na zakonodavstvo Evropske unije; člana 12 stav 2 u dijelu koji se odnosi na zakonodavstvo Evropske unije; člana 13 stav 3 u dijelu koji se odnosi na relevantno zakonodavstvo Evropske unije; člana 16 stav 3 i stav 6 u dijelu koji se odnosi na nadležne institucije, tijela, kancelarije ili agencije Evropske unije i člana 25 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 45

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj zakon prenesene su odredbe Direktive (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2019. godine o zaštiti lica koja prijavljuju povrede prava Unije.